

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

V Bruseli 16. októbra 2008

14368/08

CONCL 4

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Delegácie
Predmet:	EURÓPSKA RADA V BRUSELI 15. A 16. OKTÓBRA 2008

ZÁVERY PREDSEDNÍCTVA

Delegáciám v prílohe zasielame závery predsedníctva Európskej rady v Bruseli (15. a 16. októbra 2008).

Európska rada sa zišla 15. a 16. októbra 2008 v situácii poznačenej medzinárodnou hospodárskou a finančnou krízou. Európska rada vyjadrila odhodlanie postupovať koordinovane a na globálnej úrovni s cieľom chrániť európsky finančný systém, ako aj vkladateľov. Európska rada opätovne potvrdila cieľ, ktorým je dosiahnuť do konca roka celkovú dohodu o klimaticko-energetickom balíku. Dohodla sa na urýchlení prác v oblasti energetickej bezpečnosti. Prijala Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle. V oblasti vonkajších vzťahov zhodnotila vykonávanie dohody z 8. septembra zo strany Ruska, situáciu v Gruzínsku a vzťahy EÚ s jej východnými susedmi. Európska rada si vypočula analýzu predsedu írskej vlády o írskom referende o Lisabonskej zmluve; k tejto otázke sa vráti v decembri. Európska rada schválila zloženie skupiny pre reflexiu o budúcnosti Únie.

o
o o

Zasadnutiu Európskej rady predchádzalo vystúpenie predsedu Európskeho parlamentu Hansa-Gerta Pötteringa, po ktorom nasledovala výmena názorov.

o
o o

HOSPODÁRSKA A FINANČNÁ SITUÁCIA

1. V čase finančnej krízy Európska rada potvrdzuje svoje odhodlanie postupovať koordinovane a dôsledne s cieľom obnoviť riadne fungovanie finančného systému, zabezpečiť tak riadne a účinné financovanie hospodárstva a opäť nastúpiť cestu rastu a zamestnanosti.
2. Európska rada víta opatrenia, ktoré od začiatku finančnej krízy prijala Európska centrálna banka a centrálné banky dotknutých štátov, ako aj ich dobrú koordináciu s centrálnymi bankami partnerských krajín. Všetky príslušné orgány zabezpečia likviditu finančného systému s cieľom zachovať dôveru a stabilitu.

3. Európska rada víta plán koordinovanej činnosti štátov eurozóny z 12. októbra a súhlasí s jeho zásadami¹. Rovnako víta opatrenia, ktoré v súlade so zásadami uvedeného plánu a so zmluvou prijali členské štáty, bez ohľadu na to, či patria alebo nepatria do eurozóny. Vnútroštátne opatrenia, ktoré už schválila Komisia, sú naďalej uplatniteľné. Európska rada vyzýva členské štáty, aby aj vo svojich budúcich vnútroštátnych opatreniach dbali na rešpektovanie týchto zásad a aby zohľadnili možný vplyv svojich rozhodnutí na ostatné členské štáty.
4. Európska rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok prijať za každých okolností opatrenia potrebné na zachovanie stability finančného systému, podporovať významné finančné inštitúcie, predchádzať bankrotom a zabezpečiť ochranu vkladov sporiteľov. Cieľom týchto opatrení je spolu s centrálnymi bankami a orgánmi zodpovednými za dohľad zabezpečiť predovšetkým podmienky dostatočnej likvidity pre finančné inštitúcie, uľahčiť ich financovanie a poskytnúť im kapitálové zdroje, aby mohli naďalej riadne financovať hospodárstvo. Európska rada sa domnieva, že opatrenia na podporu finančných inštitúcií, ktoré majú ťažkosti, by mali sprevádzať opatrenia na zabezpečenie ochrany daňových poplatníkov, zodpovednejšieho správania vedúcich pracovníkov a akcionárov a ochrany legitímnych záujmov ostatných subjektov na trhu.
5. Uplatňovanie európskych pravidiel musí v súčasnej mimoriadnej situácii naďalej reagovať na potrebu rýchleho a pružného konania. Európska rada v tejto súvislosti podporuje uplatňovanie pravidiel súvisiacich s politikou hospodárskej súťaže, najmä štátnej pomoci, zo strany Komisie, pri ktorom by sa mali naďalej uplatňovať zásady jednotného trhu a systému štátnej pomoci.

¹ Dokument 14239/08.

6. S cieľom rýchlo a účinne reagovať na krízovú situáciu sa zriadi neformálny mechanizmus varovania, výmeny informácií a hodnotenia (krízové finančné centrum). V rámci tohto mechanizmu budú spolupracovať zástupcovia aktuálneho predsedníctva, predsedu Komisie, prezidenta ECB (v spojení s ostatnými európskymi centrálnymi bankami), predsedu euroskupiny a vlád členských štátov. Mechanizmus bude využívať existujúce administratívne štruktúry, budú ho môcť kedykoľvek aktivovať jednotlivé členské štáty, ktoré čelia kríze, a zabezpečí okamžité a dôverné podávanie informácií inštitúciám a všetkým členským štátom. Taktiež umožní dohliadať na riadnu koordináciu uskutočnených alebo budúcich opatrení. Európska rada žiada Radu, aby čo najskôr sfinalizovala podmienky zriadenia a fungovania krízového finančného centra.
7. Zabezpečenie dôvery k finančnému a bankovému systému a ochrany záujmov vkladateľov a investorov si rovnako vyžaduje, aby finančné inštitúcie dôkladne uplatňovali odporúčania týkajúce sa transparentnosti ich záväzkov a rizík.
8. Európska rada zdôrazňuje význam posilneného dohľadu nad európskym finančným sektorom, najmä pokiaľ ide o nadnárodné skupiny, a naliehavého vykonávania plánu Rady pre hospodárske a finančné záležitosti s cieľom zlepšiť koordináciu dohľadu na európskej úrovni. Európska rada v tejto súvislosti víta, že Komisia vytvorila pracovnú skupinu na vysokej úrovni. Európska rada v prvom rade vyzýva vnútroštátne orgány dohľadu, aby sa stretávali najmenej raz za mesiac na účely výmeny informácií.

Európska rada podporuje zrýchlenie prebiehajúcich prác na posilňovaní pravidiel týkajúcich sa stability vrátane prác na smernici o kapitálových požiadavkách.

Európska rada okrem toho vyzýva na urýchlené preskúmanie budúceho legislatívneho návrhu Komisie na posilnenie pravidiel činnosti ratingových agentúr a dohľadu nad nimi na európskej úrovni. Vyzýva na rýchle prijatie rozhodnutí o úprave európskych pravidiel bezpečnosti vkladov v záujme zabezpečenia ochrany sporiteľov. Európska rada víta prijaté rozhodnutie o účtovných štandardoch a ich výklade vo vzťahu k finančným inštitúciám.

Európska rada okrem toho vyzýva, aby sa v súčinnosti s medzinárodnými partnermi uskutočnila všeobecnejšia reflexia o možných dôsledkoch účtovania na základe reálnej hodnoty a účtovania na základe trhovej ceny na finančné inštitúcie a trh vrátane procyklických účinkov týchto účtovných štandardov.

9. Európska rada v záujme poučenia sa z krízy a obnovenia dôvery verejnosti dôrazne vyzýva k zodpovednejšiemu správaniu všetkých subjektov finančného systému, najmä bankového sektora. Zdôrazňuje, že odmeňovanie vedúcich pracovníkov podnikov musí zodpovedať ich skutočným výkonom, čo platí aj pre odstupné („zlaté padáky“), ktoré by malo byť úmerné skutočnému prínosu vedúceho pracovníka pre úspech firmy. Rovnako je potrebné zabezpečiť, aby výnosy z akciových opcií alebo systém odmeňovania, najmä vo finančnom sektore, neviedli k neprimeranému riskantnému správaniu ani prílišnému zameraniu sa na krátkodobé ciele. Európska rada vyzýva členské štáty, aby sa usilovali o uplatňovanie týchto zásad, a žiada Radu, aby jej do konca roka predložila správu o prijatých rozhodnutiach.

10. V širšom ako finančnom kontexte Európska rada zdôrazňuje svoje odhodlanie prijať opatrenia potrebné na podporu rastu a zamestnanosti. Vyzýva Komisiu, aby do konca roka vypracovala zodpovedajúce návrhy, najmä na účely zachovania medzinárodnej konkurencieschopnosti európskeho priemyslu. Európska rada podčiarkuje, že presadzovanie štrukturálnych reforiem je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým pre obnovu rastu a zlepšenie zamestnanosti v Európe. Podpora hospodárskej aktivity závisí od dostatočnej miery financovania. Európska rada víta rozhodnutie Európskej investičnej banky mobilizovať 30 miliárd EUR ako pomoc európskym MSP a jej záväzok posilniť svoju účasť na infraštruktúrnych projektoch. Vyzýva EIB, aby vo väčšej miere znášala riziko, pokiaľ ide o financovanie MSP.
11. Rozpočtové politiky musia naďalej dodržiavať rámec revidovaného paktu stability a rastu, ktorého uplatňovanie by malo v súlade s jeho pravidlami tiež odrážať mimoriadne okolnosti, v ktorých sa nachádzame.
12. Európska únia sa musí so svojimi medzinárodnými partnermi usilovať o skutočnú a úplnú reformu medzinárodného finančného systému, založenú na zásadách transparentnosti, bankovej stability, zodpovednosti, integrity a globálneho riadenia. Cieľom je urýchlene prijímať rozhodnutia o transparentnosti, globálnych regulačných štandardoch, cezhraničnom dohľade a krízovom riadení, predchádzať konfliktom záujmov a vytvoriť systém včasného varovania tak, aby sa vybudovala dôvera sporiteľov a investorov vo všetkých krajinách. Únia urýchlene prijme príslušné opatrenia v koordinácii so svojimi hlavnými partnermi a dotknutými medzinárodnými finančnými inštitúciami. Tieto opatrenia budú dôkladne vypracované v rámci EÚ.
13. Európska rada vyjadruje solidaritu s úsilím Islandu, ktorý je úzko integrovaný do jednotného trhu EÚ prostredníctvom Dohody o EHP a ktorý potrebuje podporu medzinárodného spoločenstva; očakáva od neho dodržiavanie jeho medzinárodných záväzkov.

14. Európska rada vzala na vedomie správu o nestabilite cien ropy, ktorú vypracovalo predsedníctvo v spolupráci s Komisiou. Vyzýva Radu, aby urýchlene pokročila v tejto otázke, a vyzýva Komisiu, aby bezodkladne prijala opatrenia potrebné na podporu transparentnosti komerčných zásob ropy, ako aj energetickej efektívnosti, a to najmä v spolupráci s Európskou investičnou bankou.

LISABONSKÁ ZMLUVA

15. Európska rada, pripomínajúc svoje závery z júna 2008, vzala na vedomie analýzu výsledkov referenda o Lisabonskej zmluve, ktorú predložil predseda írskej vlády Brian Cowen. Írska vláda bude pokračovať v konzultáciách s cieľom prispieť k vypracovaniu návrhu na vyriešenie situácie. Európska rada sa na tomto základe dohodla, že sa k tejto otázke vráti počas svojho zasadnutia v decembri 2008 s cieľom určiť prvky riešenia a spoločnú cestu vpred.

ENERGETIKA A ZMENA KLÍMY

16. Európska rada potvrdzuje svoje odhodlanie splniť ambiciózne záväzky v súvislosti s politikou v oblasti klímy a energetiky, ktoré sa dohodli v marci 2007 a v marci 2008. V tejto súvislosti žiada predsedníctvo a Komisiu, aby v nadchádzajúcich týždňoch zorganizovali intenzívnejšiu prácu s cieľom umožniť Európskej rade, aby v decembri 2008 rozhodla o vhodných riešeniach pre vykonávanie tohto balíka zo strany všetkých odvetví európskeho hospodárstva a zo strany všetkých členských štátov, pričom sa zohľadní konkrétna situácia každého z nich a nestratí zo zreteľa prísne stanovený prijateľný pomer nákladov k efektívnosti.

ENERGETICKÁ BEZPEČNOSŤ

17. Bezpečnosť dodávok energie je prioritou Európskej únie. Na jej zabezpečenie je potrebná zodpovednosť a solidarita všetkých členských štátov. S týmto cieľom a s prihliadnutím na správu predloženú predsedníctvom¹ sa Európska rada rozhodla zintenzívniť prebiehajúce rokovania prijatím nasledujúcich usmernení a vyzvaním Komisie, aby v prípade potreby predložila príslušné návrhy alebo iniciatívy:
- a) finalizovať do konca volebného obdobia legislatívny balík pre oblasť vnútorného trhu s elektrinou a plynom;
 - b) urýchliť vykonávanie európskeho akčného plánu pre energetickú efektívnosť a strategického plánu pre energetické technológie;
 - c) s odhodlaním presadzovať diverzifikáciu energetických zdrojov, ku ktorej priamo prispievajú opatrenia klimaticko-energetického balíka;
 - d) presadzovať lepšie fungovanie trhu, a to najmä väčšou transparentnosťou v oblasti tokov a zásob a výmenou informácií o dlhodobých potrebách a zdrojoch;
 - e) vyvinúť krízové mechanizmy, ktoré umožnia čeliť dočasným prerušeniam dodávok;
 - f) posilniť a doplniť kritickú infraštruktúru, najmä transeurópske siete na prepravu energie a terminály skvapalneného zemného plynu. Osobitná pozornosť sa bude venovať zároveň prepojeniam aj pripojeniu najizolovanejších európskych krajín, zladeniu európskych sietí so zásobovacou infraštruktúrou a potrebe diverzifikovať zdroje i trasy. Európska rada podporuje iniciatívu Komisie vypracovať akčný plán na zrýchlenie budovania prepojení v baltskom regióne. Do konca roka sa na tento účel vypracuje harmonogram prác;

¹ Dokument 14090/08.

- g) rozvíjať vzťahy Únie v energetickej oblasti s producentnými a tranzitnými krajinami v záujme stability dodávok, ako aj diverzifikácie energetických zdrojov a zásobovacích trás. Európska rada v tejto súvislosti víta iniciatívy, ktoré v oblasti energetickej bezpečnosti prijali viaceré členské štáty, najmä stretnutie s krajinami z oblasti Kaspického mora a s tranzitnými krajinami, ktoré zorganizuje české predsedníctvo na jar 2009.
18. Európska rada sa k tejto téme vráti počas svojho zasadnutia v marci 2009, aby zhodnotila dosiahnutý pokrok, okrem iného aj z hľadiska nadchádzajúceho strategického preskúmania odvetvia energetiky zo strany Komisie, a prijala potrebné rozhodnutia.

EURÓPSKY PAKT O PRISŤAHOVALECTVE A AZYLE

19. Európska rada prijala Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle¹, v ktorom vyjadruje záväzok Európskej únie a jej členských štátov viesť spravodlivú, účinnú a ucelenú politiku vo vzťahu k výzvam a príležitostiam, ktoré migrácia prináša. Pakt je teraz pre Úniu a jej členské štáty základom spoločnej politiky v oblasti prisťahovalectva a azylu, ktorá sa vykonáva v duchu solidarity medzi členskými štátmi a spolupráce s tretími krajinami. Táto spoločná politika by mala spočívať v dobrom riadení migračných tokov nielen v záujme prijímajúcich krajín, ale aj krajín pôvodu a samotných migrantov.
20. Základné zásady stanovené v pakte sa premietajú do súboru opatrení, ktoré bude potrebné bezodkladne vykonať na úrovni Európskej únie aj na vnútroštátnej úrovni. Tieto zásady budú navyše aj základom pre budúci pracovný program Európskej únie, ktorý v máji 2009 navrhne Komisia a ktorý by sa mal finalizovať počas švédskeho predsedníctva. Vykonávanie paktu bude od zasadnutia Európskej rady v júni 2010 predmetom každoročnej diskusie.

¹ Dokument 13440/08.

NADVIAZANIE NA ZASADNUTIE EURÓPSKEJ RADY Z 1. SEPTEMBRA 2008

21. Európska rada s uspokojením berie na vedomie stiahnutie ruských jednotiek z oblastí susediacich s Južným Osetskom a Abcházskom ako ďalší zásadný krok vo vykonávaní dohôd z 12. augusta a 8. septembra, ako aj začatie medzinárodných rozhovorov v Ženeve v súlade s týmito dohodami. Európska rada žiada od Komisie a Rady, aby v súvislosti s nadchádzajúcim samitom, ktorý sa má uskutočniť 14. novembra tohto roku v Nice, kompletne a hĺbkovo zhodnotili vzťah medzi EÚ a Ruskom. Toto hodnotenie sa zohľadní pri pokračovaní v rokovaníach o novej partnerskej dohode s Ruskom.
22. Európska únia je odhodlaná naďalej podporovať svojich východných susedov v ich úsilí o hospodársku modernizáciu a o demokratizáciu, a to najmä prostredníctvom svojej susedskej politiky. Európska rada v tejto súvislosti podčiarkuje význam výsledkov samitu EÚ a Ukrajiny v Paríži a vyzýva na posilnenie vzťahov medzi Úniou a Moldavskou republikou a Gruzínskom v súlade so závermi Rady z 13. októbra. Poveruje Radu, aby pristúpila k prvému preskúmaniu návrhov zameraných na budúce „východné partnerstvo“ Európskej únie, ktoré má Komisia v úmysle predložiť už v novembri.

SKUPINA PRE REFLEXIU

23. Európska rada schválila návrh predsedu skupiny pre reflexiu a jej dvoch podpredsedov na zloženie skupiny, ktorý je uvedený v prílohe k týmto záverom. Skupina začne pracovať čo najskôr a svoju reflexiu bude viesť v súlade s mandátom, ktorý prijala Európska rada na svojom zasadnutí v decembri 2007. Generálny sekretariát Rady poskytne skupine materiálnu a logistickú podporu.

Zloženie skupiny pre reflexiu

Predseda

Felipe González Márquez

Podpredsedovia

Vaira Vīķe-Freiberga

Jorma Ollila

Členovia

Lykke Friis

Rem Koolhaas

Richard Lambert

Mario Monti

Rainer Münz

Kalypso Nicolaïdis

Nicole Notat

Wolfgang Schuster

Lech Walesa

Zoznam referenčných dokumentov predložených Európskej rade

- Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle (dokument 13440/08, schválený Radou pre spravodlivosť a vnútorné veci na zasadnutí 25. septembra a prijatý Európskou radou)

o

o o

- Vyhlásenie o spoločnom európskom akčnom pláne krajín eurozóny (dokument 14239/08)
- Usmernenia predsedníctva na účely pokračovania v práci na klimaticko-energetickom balíku [dokument 14240/08 + REV 1 (cs) + REV 2 (en, de, da, sv, lt, mt, pl, sk, sl)]
- Správa predsedníctva o energetickej bezpečnosti (dokument 14090/08)
- Správa predsedníctva o nestabilite cien ropy (dokument 13266/2/08 REV 2)
